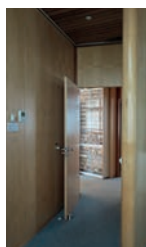

DE PRONK VAN ONDERHOUD

VVNH-KANTOOR ALMERE-BUITEN NA 25 JAAR

Kantoor Centrum Hout, 1ste verdieping. Harmonie in houtsoorten.

25 jaar geleden, in 1992, betrokken de (nu Koninklijke) Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen (VVNH) en Centrum Hout hun nieuwe kantoor in Almere-Buiten. Vanzelfsprekend werden daarin verschillende en zoveel mogelijk zichtbare dragende en niet-dragende toepassingen in diverse houtsoorten toegepast.

In het kader van de inspecties die SHR uitvoert naar het gedrag van hout in de toepassing was het daarom redeneens te bezien hoe al die verschillende houtsoorten zich de afgelopen 25 jaar hebben gehouden; zie het overzicht 'Gebruikte houtsoorten' aan het eind. Het kantoor is opgebouwd uit een gelamineerd-houtconstructie, waarvan aan de buitenzijde de gelamineerd vuren kolommen zichtbaar zijn; binnen liggen de verdiepingvloeren op gelamineerde vuren liggers. De buitenkozijnen en ook het rabat

van de vakvullingen in deze kozijnen zijn van teak. De trap, balustrades en vloeren zijn van Amerikaans esdoorn.

Goede benaderbaarheid Ter plaatse maakt het gebouw een ingetogen indruk, waarbij de grote rode kolommen in de glaspartijen aan de voor- en achterzijde er kleurrijk uitspringen. Dit levert een fraai contrast op met de bakstenen gevels en de in segmenten opgebouwde witte aluminium daktrim rond het centrale deel van het

FOTO'S: NIELS LUTKE SCHIPHOLT (SHR)

Hoofdingang, ingetogen indruk, waarbij de grote rode kolommen er in de glaspartijen kleurrijk uitspringen.

kantoor. Jammer is dat de draaideur bij de centrale ingang tegenwoordig gesloten is: geopend is het welkom voor de bezoeker veel duidelijker. Minder opvallend, maar wel uitermate slim bedacht, is dat het gebouw rondom vrij toegankelijk is met verharde bestrating. Ook de terugliggende en daardoor beschutte houten raampartijen op de eerste verdieping zijn via een omloop zonder klimmateriaal goed bereikbaar voor onderhoud. Waarschijnlijk was dit een bewuste keuze: een goede benaderbaarheid van de afgewerkte houten elementen is voorwaarde voor een verantwoord houtgebruik in de gevel. De benaderingskosten voor schildersonderhoud zijn hierdoor laag en het onderhoud zelf is efficiënt en goedkoop uitvoerbaar.

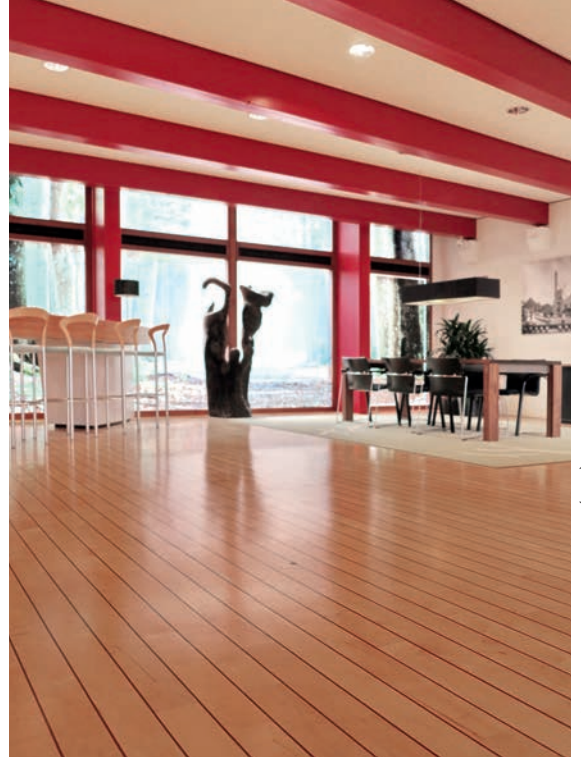
Verschil droge-verflaagdikte Het houtvochtgehalte van de teak kozijnen op de begane grond bleek overal

en op alle windrichtingen 8-12% te zijn. Dat geeft aan dat nergens vochtophoping plaatsvindt. Dit beeld past goed bij de visuele staat van de kozijnen: het schilderwerk is overal goed en openstaande verbindingen zijn niet aangetroffen; het transparant afgewerkt hout is schadevrij (geen scheuren, geen rot, geen vervorming).

Om de verflaagdikte non-destructief in kaart te brengen is gebruikgemaakt van het ultrasone laagdiktemeter type Positector 200. De droge-verflaagdikte op de kozijnen bleek 180-190 μm te zijn en op de teak vakvullingen zo'n 70-80 μm . Hoewel de kozijnen zelf en de vullingen dezelfde onderhoudscyclus hebben gehad en met hetzelfde verfsysteem zijn behandeld, wordt het verschil in droge-verflaagdikte verklaard door het machinaal schuren van de rabatdelen en het handmatig schuren van de kozijnen. In het laatste geval moet extra zorg zijn besteed om

De gevelelementen op de 2e etage zijn goed benaderbaar voor onderhoud.

Hal. Ook de esdoorn parketvloer met dunne wengé stroken ziet er na 25 jaren gebruik nog prachtig uit.

FOTO'S: NIELS LUTKE SCHIPHOLT (SHR)

Dakterras met onder de witte aluminium daktrim de gevelbekleding van teak rabat.

Achterzijde kantoor. Licht baksteen, donker hout.

De esdoorn trappartij is een verbluffend ambachtelijk kunstwerk.

Gang 1ste verdieping met Oregon pine binnenkozijnen.

de laklaag op de relatief scherpe kanten van de kozijnen te behouden en niet door te schuren. In de veer van de rabatdelen was de droge-verflaagdikte duidelijk hoger, te herkennen aan de donkerder kleur van de transparant gepigmenteerde laklaag.

Zorgvuldig onderhoud Dat het transparante buitenschilderwerk er na 25 jaar nog zo patent uitziet, is te danken aan zorgvuldig onderhoud. Binnen één jaar na de oplevering in 1992 bleek het schilderwerk van de meest belaste delen van de teak kozijnen en de destijds vuren luifels bij de hoofdingang te veel te zijn verweerd. Uit het onderhoudsadvies dat Schilderwerken de Boer Opdam in maart 1993 opstelde, bleek dat de beoogde droge-verflaagdikte van 100 µm bij lange na niet was gehaald door de aannemer. Alle gevelelementen waren namelijk onafgewerkt op de bouw geleverd en pas in het werk gelakt. Vanaf dat moment is ervoor gezorgd dat er altijd voldoende droge-verflaagdikte aanwezig is. Waarschijnlijk omdat met name de onder- en tussendorpels van de kozijnen behoorlijk verweerd waren, kregen deze bij het eerste onderhoud een zwaarder gepigmenteerde verflaag. Daardoor zijn nu nog steeds de dorpels zichtbaar donkerder dan de stijlen. Het belang van tijdig en adequaat onderhoud is een volgende voorwaarde voor goed en verantwoord houtgebruik, wat wordt onderbouwd door de 25-jarige onderhoudsgeschiedenis van het schilderwerk.

Gevarieerd houtgebruik Binnen valt direct het oog op de beeldbepalende esdoorn trap met een fraaie gebogen leuningconstructie van gelamineerd esdoorntriplex. Deze sluit mooi aan bij de balustrades op de verdiepingvloeren qua detaillering en kleurstelling. Ook de esdoorn parketvloer met dunne wengé stroken tussen de delen - alleen voor oplevering nog licht geschuurd en vervolgens geïmpregneerd met was - ziet er na 25 jaren gebruik nog prachtig uit. Ook hier heeft goed onderhoud een grote rol gespeeld om de vloer in goede conditie te houden, waar-

bij het ontstaan van sporen door inwerking van vocht en vuil is voorkomen. Op alle verdiepingen aan de centrale hal zijn mooie lichte ruimtes gecreëerd waar het gevarieerde houtgebruik goed tot z'n recht komt. De vergaderzaal op de tweede etage biedt toegang tot het dakterras vanwaar onder een overstek de gevelbekleding met teak rabatdelen er prachtig bij staat.

Buitenomkleding Ook via de omloop aan weerszijden van het gebouw op de tweede etage zijn de gevelelementen goed benaderbaar. Hier is goed te zien dat de klimaatscheidende, rode gelamineerde kolommen tussen de kozijnen zijn omkleed met een triplex koker; deze constructie is overal aan de buitenzijde van het gebouw toegepast. Zowel aan de binnen- als buitenzijde zijn de kolommen schadevrij (geen delaminatie, geen aantasting, geen verfonthechting). De triplex buitenomkleding van de kolommen dient vermoedelijk om de koudebrug die ontstaat bij klimaatscheidende massieve kolommen, te verbreken en om het vuren dat een mindere weerstand heeft tegen houtaantastende schimmels, te beschermen. De afgelopen 25 jaar heeft dit systeem prima gewerkt want nergens, ook niet bij risicovolle plaatsen bij vloeraansluitingen, is aantasting geconstateerd.

Mooi voorbeeld Het houtrijke kantoorgebouw, zowel constructief als aan de gevel en in het interieur, biedt al 25 jaar een prettige werkomgeving dankzij een actief beleid van de eigenaar op goed en tijdig onderhoud. Gezien de staat van het hout blijft het ook de komende jaren goed functioneren. Dit onderzoek levert daarmee een mooi voorbeeld van goed en duurzaam houtgebruik, maar laat tegelijkertijd zien dat transparant afgewerkt geveltimmerwerk extra aandacht vraagt. De Koninklijke VVNH heeft die aandacht gegeven en blijft daarom met haar kantoor de mogelijkheden in hout met verve etaleren. •

NIELS LUTKE SCHIPHOLT (SHR)

Locatie: Westeinde 6-14, Almere-Buiten **Opdrachtgever:** VVNH Almere-Buiten (vvnh.nl) **Ontwerp:** Plas+ Partners Architecten Loenersloot **Constructiebureau:** Adviesbureau Ruppert Ouderkerk a/d Amstel; constructeur: Joop Raadschelders **Aannemer, teak kozijnen (onder KOMO):** Bouwbedrijf M.J. De Nijs en Zonen Warmenhuizen (denijs.nl) **Esdoorn trap, balustrade verdiepingvloeren:** Timmerfabriek Gebroeders Bos Goudriaan (tifabos.nl) **Esdoorn parket:** Conijn Parket Alkmaar (conijnparket.nl) **Gelamineerd vuren liggers (onder KOMO):** Houthandel Eecen Oudkarospel (pontmeyer.nl) **Verfleverancier houtwerk:** Sigma Coatings Uithoorn (sigma.nl) **Uitbreiding gebouw:** 1996 (extra installatie- en archiefruimte) **Opening:** 29 oktober 1992

GEBRUIKTE HOUTSOORTEN

Bangkirai, onafgewerkt: dakterras **Teak, gelakt:** gevelbekleding, kozijnen, ramen en deuren, type Moulmain

Western red cedar, donkerbruin afgewerkt: luifelframe **Vuren, gelakt:** decoratiestijlen, luifelplafond

Trespa G2 (A.11.9.0. Donkerbruin): kozijnpanelen kantoren, vergaderzalen 1, 2, 3, spreekkamer 1ste verdieping